

ปัญหาการให้สินบนแก่เจ้าพนักงานในคดีอาญา

ร้อยตำรวจเอก เดชา ฤทธิ์เนติธรรม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ภาควิชานิติศาสตร์
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2538

ISBN 974-6313-35-5

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I16495499

THE PROBLEM OF REWARD FOR ARREST IN CRIMINAL OFFENCES

Pol.Cpt. Decha Rithnetithan

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Laws**

**Department of Law
Graduate School**

Chulalongkorn University

199๕

ISBN 974-6313-35-5

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ปัญหาการให้สินบนแก่เจ้าบ้านคดีอาชญา
โดย ร้อยตำรวจเอก เดชา ฤทธิเนติธรรม
ภาควิชา นิติศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ วีระพงษ์ บุญญาส
 พลตำรวจตรี กัมพล อรุณพลอด

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท

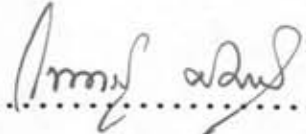

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.ลันตี อุงสุวรรณ)

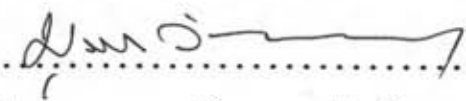
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ประสิทธิ์ ไชยวิไลกุล)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ วีระพงษ์ บุญญาส)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(พลตำรวจตรี กัมพล อรุณพลอด)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ไพฑูรย์ คงสมบูรณ์)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ มุรธา วัฒนชีวะกุล)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

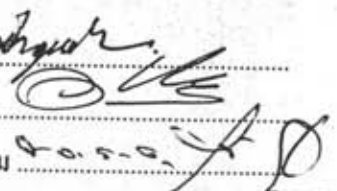
เดชา ฤทธิเนติธรรม. ร้อยคำรางวัลเอก : ปัญหาการให้สินบนนำจับในคดีอาญา
(THE PROBLEM OF REWARD FOR ARREST IN OFFENCES. อ.ที่ปรึกษา : รศ.วีระพงษ์
บุญไญ่ภาส, พล.ต.ต.กัมพล อรุณพลอก, 144 หน้า ISBN 974-6313-35-5

การศึกษาค้นคว้าปัญหาสินบนนำจับของไทยภายใต้กฎหมายที่มีผลใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันพบว่า
เจตนารมณ์และวัตถุประสงค์ของกฎหมายแต่ละฉบับมีเหตุผลและหลักการที่ดี เพื่อป้องปรามปัญหาอาชญากรรม
เป็นหลัก ส่วนรางวัลหรือสินบนนำจับนั้น เป็นเพียงมูลเหตุจูงใจเพื่อให้เจ้าหน้าที่ หรือประชาชนมีสิ่งจูงใจ
ในการช่วยกันปราบปรามอาชญากรรม เพื่อให้ทันต่อสภาพการณ์ในปัจจุบัน โดยเฉพาะสภาพการเปลี่ยนแปลง
อย่างรวดเร็วของสังคมและ เศรษฐกิจในยุคโลกาภิวัตน์ เทคนิคและวิธีการของผู้กระทำความผิดบางประเภท
เช่น ความผิดเกี่ยวกับศุลกากร และยาเสพติดให้โทษ เป็นต้น สินบนนำจับไม่เพียงเป็นมาตรการทาง
กฎหมายที่มีความจำเป็นและเป็นสิ่งสำคัญ แต่ยังเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ
ด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สินบนนำจับในการกระทำความผิดเกี่ยวกับกฎหมายจราจร ปัญหาจราจรใน
กรุงเทพฯ และเมืองใหญ่ได้กลายเป็นปัญหาระดับชาติ และเป็นสิ่งที่รัฐบาลได้พยายามทุ่มเททั้งกำลังเงิน
กำลังคน ตลอดจนการกำหนดนโยบาย เพื่อแก้ไขปัญหาจราจร ตลอดจนการกำหนดกลไกทางกฎหมาย
เพื่อนำมาใช้แก้ไขปรับปรุงปัญหาจราจร ปัญหาเกี่ยวกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับจราจรนั้น เป็นสาเหตุ
ประการหนึ่งที่ทำให้เกิดปัญหาจราจรโดยทั่วไป ดังนั้นการที่กฎหมายเกี่ยวกับจราจรได้กำหนด การให้สินบน
นำจับในคดีจราจรนั้น จึงเห็นว่า เป็นนโยบายที่ถูกต้อง และกฎหมายมีเจตนารมณ์ที่จะเข้าไปมีบทบาทใน
การแก้ไขปัญหาดังกล่าวด้วย แต่อย่างไรก็ตาม จากการศึกษาค้นคว้ามาแล้วได้ปรากฏว่า บทกฎหมาย
บางส่วนไม่สามารถนำไปยังบังคับใช้อย่างมีประสิทธิภาพตาม เจตนารมณ์ เช่น สินบนนำจับในคดีจราจร ทั้งนี้
เพราะมีปัญหาในเรื่อง เกี่ยวกับตัวบุคคลบ้าง เกี่ยวกับระบบ การกำกับดูแลบ้าง เกี่ยวกับการบริหารจัดการ
ของหน่วยงานที่มีหน้าที่ควบคุมดูแลบ้าง ในบางครั้งทำให้เกิดมีข้อสังเกต หรือความเข้าใจของประชาชน
ว่ากฎหมายออกมาใช้บังคับ เพื่อส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องใช้อำนาจในทางมิชอบ หรือใช้อำนาจ
เกินขอบเขต เป็นการรังแกประชาชนผู้ซบซึ้งชิวดยาน เป้าหมายต้องการจับกุม เพื่อได้รับรางวัล ปัญหา
เหล่านั้น จำเป็นต้องหาวิธีการแก้ไขปรับปรุงทั้งระ เบียบ กฎเกณฑ์ วิธีการปกครอง การดูแลสอดคล้อง
เจ้าหน้าที่ ตลอดจนการให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชน ให้ทุกฝ่ายมีโอกาสหันหน้าเข้าหากัน ช่วยกันแก้ไข
มีฉะนั้นแล้วแทนที่จะเกิดผลดีกลับเป็นผลร้าย แทนที่จะช่วยกันลดการกระทำความผิดกลับ เป็นการส่งเสริมให้
มีการกระทำความผิดอีกทางหนึ่ง

แนวทางการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการให้สินบนนำจับในคดีอาญา มีสาระสำคัญที่จะกล่าว ๗ ดังนี้คือ
1. บางกรณีกฎหมายบัญญัติไว้ไม่ชัดเจน ไม่กระจำ จึงมีความจำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขกฎหมายให้ชัดเจน
ขึ้น 2. นโยบายการบริหารกฎหมาย และการจัดการเกี่ยวกับเรื่องนี้ฝ่ายบริหารควรจะมีมาตรการควบคุม
สอดส่องดูแล เท่าที่จำเป็น การควบคุมรายละเอียดจนเกินสมควรแก่เหตุอาจจะไม่ก่อให้เกิดประโยชน์
ตามนโยบายการป้องกันปราบปรามการกระทำความผิด 3. ฝ่ายบริหารจะต้องสอดส่องดูแล การปฏิบัติ
หน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐมิให้ใช้อำนาจตามที่กฎหมายได้บัญญัติไว้ในทางมิชอบหรือใช้อำนาจ เกินส่วน
หรือปฏิบัติหน้าที่โดยการเลือกปฏิบัติ 4. ฝ่ายบริหารจะต้องให้ข้อมูล ข่าวสาร เพื่อให้ประชาชนทราบ
เข้าใจ และขอความร่วมมือจากประชาชน 5. การให้สินบนนำจับในรูปแบบที่เกิดจากนิติกรรมสัญญา
(Contractual nature) จะต้องนำมาศึกษาค้นคว้า และให้นำมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในอนาคต
ต่อไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นิติศาสตร์
ภาควิชา
สาขาวิชา
ปีการศึกษา 2537

ลายมือชื่อนิติ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาพร้อม

##CA471046 : MAJOR CRIMINAL LAW AND CRIMINAL JUSTICE
KEY WORD: REWARD/INFORMATION/ARREST

DECAH KITHNETITHAM. Pol.Cpt. : THE PROBLEM OF REWARD FOR ARREST IN
OFFENCES. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. VEERAPONG BOONYOPAS,
Pol.Gen. KAMPOL ARUNPLORD, 144 pp. ISBN 974-6313-35-5

This research focuses on the studying of problems concerning on the reward for arrest in Thai Criminal law. The result getting from this research shows that the objectives of various legal provisions are to suppress and control the crimes and reward for arrest is only a kind of inducement for officers and citizens to do so. As the matter of fact, it can be said that the world to day is the world of technology so crimes also develop as well such as Custom Offenses, Narcotic Offenses. Not only measure for inducement but reward for arrest is also served on traffice offense on enforcing law. Moreover, teaffic's problem is serious problem of the connot acheive to the objective of law most of them concerning on personal, system and controlling problems. Faling on law enforcement in this matter made bad image for the people that means many cases show that reward for arrest is a primary incentive for the traffic officers to arrest the violators rather than to perfoom their duties.

The suggestion of my rescarch on solving this problems are to improve on the following things 1. The legal provision are not clear it needs for improvement 2. Legal policy on this matter needs some measures for observe and controll as necessity 3. It is the duty of Admineitrative Staffs to controll the duty performance of the officers. 4. It is also the duty of Administrative Staffs in giveng information to the citezens in order to ask co-operation from them. 5. Reward of arrest in the form of Contractual Nature must he researched for further advantage in the future.

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา นิติศาสตร์

สาขาวิชา นิติศาสตร์

ปีการศึกษา 2537

ลายมือชื่อนิสิต ร.ต.อ. วิชา วิชา

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้คงจะไม่เริ่มต้นขึ้นเลยถ้าผู้เขียนมิได้รับความเมตตาอย่างยิ่งจาก อาจารย์ต่อศิษย์ของท่าน รองศาสตราจารย์ ประสิทธิ์ โฉวีโลก ท่านผู้ช่วยศาสตราจารย์ มรธา วัฒนะชีวะกุล ท่านรองศาสตราจารย์ วิระพงษ์ บุญไญยภาส ท่านรองศาสตราจารย์ ไพฑูรย์ คงสมบูรณ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งท่าน รองศาสตราจารย์ วิระพงษ์ บุญไญยภาส ท่านได้กรุณาสละเวลาอันมีคุณค่าของท่านด้วยความเมตตา รับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ท่านเหล่านี้ได้เมตตาแนะนำ ช่วยเหลือให้ข้อคิดแนวทางประคับประคองผู้เขียน จนกระทั่งผู้เขียนได้จัดทำวิทยานิพนธ์จนสำเร็จเป็นรูปเล่มขึ้นโดยสมบูรณ์ ผู้เขียนรู้สึกตื้นตันและจักขอน้อมรำลึกในความเมตตาของท่านไว้ และขอกราบขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณท่าน พลตำรวจตรี กัมพล อรุณปลอด พลตำรวจตรี ประดิษฐ์ กล้าณรงค์ พันตำรวจเอก ไชยศรี พงษ์พันธ์ โดยเฉพาอย่างยิ่งท่าน พลตำรวจตรี กัมพล อรุณปลอด ท่านได้กรุณา รับมาเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ทกท่านได้ให้ความกรุณานับสนุน แนะนำให้ข้อคิดแนวทางให้กำลังใจในการเขียนวิทยานิพนธ์นี้จนสำเร็จ ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณท่านเหล่านี้ไว้เป็นอย่างสูง

ท้ายที่สุดนี้ผู้เขียนขอขอบคุณบรรดาเพื่อนร่วมงาน ผู้บังคับบัญชาทุกท่าน ตลอดจนคุณพ่อ คุณแม่ ที่ให้การสนับสนุน และขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ห้องสมุดคณะนิติศาสตร์ทุกท่านที่ช่วยกรุณาเป็นธุระในการค้นคว้าหาข้อมูลประกอบการเขียนวิทยานิพนธ์นี้จนสำเร็จลุล่วง และหากวิทยานิพนธ์นี้จักให้ประโยชน์แก่การใดแล้ว ผู้เขียนขอยกเอาคุณงามความดีนั้นน้อมบูชาแด่ คุณบิดา มารดา ครูบาอาจารย์ ที่ประสิทธิ์ประสาทความรู้แก่ผู้เขียนมาแต่เยาว์วัย จนกระทั่งสำเร็จในการทำวิทยานิพนธ์นี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ร้อยตำรวจเอก เตชา ฤทธิเนติธรรม

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	2
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
สมมติฐานการวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	5
บทที่ 2 แนวคิดประวัติความเป็นมาเกี่ยวกับการให้สินบนนำจับของ	
ต่างประเทศและของไทย.....	6
แนวคิดประวัติความเป็นมาการให้สินบนนำจับของต่างประเทศ	6
วิวัฒนาการของทฤษฎีนิติศาสตร์เชิงสังคมวิทยา.....	7
แนวความคิดของกระบวนพิจารณาคดีอาญาในปัจจุบัน.....	14
ขอบเขตและความหมายของคำว่า "สินบนนำจับ".....	23
แนวคิดประวัติความเป็นมาการให้สินบนนำจับของไทย.....	25
บทที่ 3 ระบบโครงสร้างการให้สินบนนำจับของไทย.....	32
โครงสร้างด้านรูปแบบของกฎหมาย.....	34
โครงสร้างด้านเนื้อหาของกฎหมาย.....	35
โครงสร้างด้านวิธีพิจารณา.....	46

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่ 4	การบริหาร และการจัดการภายใต้กฎหมายการให้สินบนนำจับของ ไทย.....	57
	กระบวนการให้สินบนนำจับในคดีอาญาของไทย.....	61
	การแจ้งเจ้าหน้าที่ทราบเพื่อประสงค์สินบนนำจับ.....	62
	การรับแจ้ง.....	73
	การขอรับสินบนนำจับ.....	74
	การพิจารณาจ่ายสินบนนำจับ.....	74
	การจ่ายสินบนนำจับ.....	76
	กรณีการให้สินบนนำจับโดยทั่วไป.....	76
	กรณีเกี่ยวกับระบบการให้สินบนนำจับ.....	77
	ปัญหาของระบบในส่วนที่เกี่ยวกับการแจ้งความนำจับ.....	78
	ปัญหาของระบบในส่วนที่เกี่ยวกับการจับกุมของเจ้าพนักงาน..	96
	ปัญหาเกี่ยวกับบุคคลของผู้ที่จะได้รับสินบนนำจับ.....	98
	ปัญหาเกี่ยวกับบุคคลในส่วนของกรให้สินบนนำจับแก่ราษฎร..	98
	ปัญหาเกี่ยวกับบุคคลในส่วนการให้รางวัลนำจับแก่เจ้าหน้าที่..	98
	ผลกระทบของการให้สินบนนำจับต่อกระบวนการยุติธรรมทาง อาญา.....	99
	การให้สินบนนำจับตามกฎหมายจราจรทางบก.....	103
	โครงสร้างการบริหารการจัดการสินบนนำจับตามกฎหมาย จราจรทางบก.....	109
	ปัญหาการให้สินบนนำจับตามกฎหมายจราจรทางบก.....	117

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 มาตรการในการแก้ไขปัญหาการให้สินบนนำจับในคดีอาญาของไทย	123
บทที่ 6 ข้อสรุปและข้อเสนอแนะ.....	131
ข้อสรุป.....	131
ข้อเสนอแนะ.....	132
รายการอ้างอิง.....	135
ภาคผนวก.....	139
ประวัติผู้เขียน.....	144

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย